

TEORIA INTELIGENTELOR MULTIPLE A LUI HOWARD GARDNER

În cea mai importantă carte a sa, „**Inteligențele Multiple**”, publicată în anii 1980, Howard Gardner sugerează ca ar exista câteva tipuri distincte de inteligențe la oameni:

- **INTELIGENȚA LINGVISTICĂ**: Aceasta implică sensibilitatea la limbajul scris și vorbit, abilitatea de a învăța limbi străine, și capacitatea de a folosi limbajul pentru a atinge anumite scopuri. Avocații, oratorii, scriitorii și poeții sunt persoane cu inteligența lingvistică mare.

- **INTELIGENȚA LOGICO-MATEMATICĂ**: Aceasta implică abilitatea de a analiza problemele în mod logic, îndeplini operații matematice și investiga subiecte științifice. Matematicienii, logicienii și oamenii de știință dau dovadă de inteligență logico-matematică.

(Gardner scrie ca aceste două tipuri de inteligență par a fi cele mai valorizate în sistemul de învățământ. Următoarele trei tipuri de inteligență sunt notabile în mod deosebit în domeniul artelor)

- **INTELIGENȚA MUZICALĂ**: Acest tip de inteligență se referă la abilitățile în compunerea, redarea și aprecierea modelelor muzicale. Gardner afirmă în cartea sa ca «dintre toate darurile cu care un individ este înzestrat, nici unul nu se manifestă mai devreme decât talentul muzical.»

- **INTELIGENȚA MOTRICĂ ȘI KINESTEZICĂ**: Acesta se referă la potențialul unei persoane de a-și utiliza întregul corp sau părți ale corpului pentru a rezolva probleme sau confecționa produse. În timp ce este evident că dansatorii, actorii și sportivii au o mare inteligență de acest tip, Gardner sugerează că aceasta este importantă și pentru meseriași, chirurghi, cercetători de top, mecanici și alte profesii din domeniul tehnic.

- **INTELIGENȚA SPATIALĂ**: Aceasta arată potențialul de a recunoaște și manipula caracteristici spațiale largi (de ex. navigatorii și piloții), ca și caracteristici spațiale extrem de fine (de ex. sculptorii, chirurgii, artiștii grafici, arhitecții).

- **INTELIGENȚA INTERPERSONALĂ**: Aceasta denotă capacitatea unei persoane de a înțelege intențiile, motivațiile și dorințele altor persoane, și de a lucra în mod eficient cu alți oameni (oamenii din vânzări, profesorii și liderii politici au nevoie de o mare inteligență interpersonală).

- **INTELIGENȚA INTRAPERSONALĂ**: Aceasta se referă la capacitatea de autoînțelegere și autocunoaștere a dorințelor, temerilor și capacităților personale, și folosirea acestor informații pentru reglarea propriei vieți.

Câteva ani mai târziu, după apariția primei versiuni a «Inteligențelor Multiple» Gardner a analizat posibilitatea evidențierii altor trei forme de inteligență, incluzând :

- **INTELIGENȚA NATURALISTĂ**: Se aplică acelor persoane cu o mare cunoaștere a lumii vii (de ex. abilitatea de a identifica multe specii de flora și fauna). Ele notează că deși mulți copii arată un interes timpuriu pentru animale și dinozauri, doar câțiva arată un interes pronunțat și continuu pentru mediul natural.

- ***INTELIGENTA SPIRITUALA***: Descrie acele persoane care sunt foarte interesate de experientele si entitatile cosmice care nu sunt inca percepute cu simturile clasice dar care sunt, totusi, extrem de importante pentru fiintele umane.

- ***INTELIGENTA EXISTENTIALA***: Aceasta, se pare, este abilitatea de localizare a unei persoane in «cele mai indepartate colturi ale cosmosului – infinitul si infinezimalul». Printre exemplele oferite de Gardner se numara capacitatea de a intelege semnificatia vietii, rostul mortii, soarta ultima a lumilor fizice si psihologice si experienta iubirii cosmice, neconditionate.